

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Meddelelse af Eneret til Anlæg og Drift af en Jærnbane fra Holbæk til Nykøbing paa Sjælland.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 2021 ff.).

Formanden (Høgshro): Da det næste paa Dagsordenen opførte Lovforslag omhandler den samme Sag, antager jeg, at det maa kunne behandles under et med dette.

Forslagsstilleren (Korsgaard): Det Forslag, som her ligger for, er beklageligvis jo ogsaa et Forslag, som er en gammel Befendt her i Tinget. Det er beklageligt, at denne Egns Beboere, hvorefter her tales, saa vel som andre Egne i Landet maa Nar efter Nar vente forgæves paa at faa deres Jærnbaneinteresser fremmede; de maa blandt andet vente, fordi man ikke kan blive enig om, hvorledes man skulde faa Pengene til disse Foretagender. Jeg tror ikke, at det paa dette Stadium af Forhandlingen er til nogen Nytte, at jeg gaar nærmere ind paa at begrunde dette Forslag. Jeg tror at turde sige, at for saa vidt man overhovedet har bekræftiget sig med denne Sag, har man almindeligvis anerkendt, at den Egn, hvorefter der her tales, har i ganske særlig Grad Krav paa at komme i Betragtning, saa snart man kommer til Anlæg af ny Jærnbaner. Det er en Egn, som ligger i særlig Grad affondret med Afstande af 4, 5—6 Mil og endnu mere til den nuværende Bane. Det er tilmed en Egn, som indeholder store Betingelser for, at en Jærnbane kan betale sig. Det er en Egn, som har betydelige Produkter at udføre, hvad der kunde blive betydelig udvidet, hvis de fik en Bane, blandt andet, fordi Egnen har betydelige Betingelser for en Udvidelse af Fiskeriet. Som sagt, jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa. Der er kun nogle enkelte Bemærkninger, jeg maa gøre i Anledning af, at der her, som sædvanligt, foreligger to Forslag om Jærnbaner i Odsherred. Ogsaa dette er i høj Grad beklageligt. Det er jo indlysende, at det maa vanskeliggøre Gennemførelsen af denne Sag, at der ikke fra den paagældende Egn har kunnet opnaas Enighed om, hvorledes de ønskede denne Bane. Uden at komme ind paa de meget langvarige Disputer, som have været førte

derom, skal jeg kun gøre opmærksom paa den Forskel, som er imellem de to Forslag. Paa et Stykke af Vejen følges de ad, nemlig fra Nykøbing paa Sjælland op til et Sted, som hedder Alsnoes, og som ligger paa den nordlige Kant af den indbæmmede Sammeffjord, men her dele de sig i een Linie, som gaar østlig ad Mudebodemningen for at komme den korteste Vej til Holbæk, medens den saakaldte vestlige Linie gaar over Sammeffjorden og gør et Sving imod Vest og Syd, og dermed forlænges Banen adskilligt. Enten man nu vælger den ene eller den anden af de to vestlige Linier, vil Banen blive 1—1½ Mil længere end den østlige Linie. Det er et Stridsspørgsmaal paa Egnen. Odsherred ønsker at komme nærmere til Holbæk og ønsker derfor den østlige Linie, medens Sognene, som ligge syd for Sammeffjorden, ville drage Banen imod Vest og Syd for ogsaa at faa Nytte af den. Kun paa et enkelt Punkt har jeg ændret Forslaget fra den Stikkelse, hvori det har foreligget tidligere. Det er med Hensyn til Retningen om ad det saakaldte Tudsensæs. Der er foreslaet en Retning, som gaar noget østligere end tidligere. Det har sin Grund i, at man har ønsket i højere Grad, end tidligere har været Tilfældet, at interessere denne Egn for Jærnbaneanlægget. Det var nemlig en Indvending, som tidligere fremkom mod den Linie, jeg foresvarede, at Tudsensæs' Beboere ikke havde tilstrækkelig Interesse for Jærnbane-spørgsmaalet, hvorefter de Egne, som interesserede sig for den vestlige Linie, havde større Interesse. Nu har man for vedkommende Egn foreslaet at drage denne Linie noget mod Ost paa Tudsensæs for i højere Grad at kunne interessere denne Egn for Jærnbanen. Jeg skal indskrænke mig til disse korte Bemærkninger og til Slut kun andrage paa, at denne Sag maa, ligesom saa mange andre Sager, der ligge og vente paa Afgørelse, nyde Fremme hurtigst muligt. Jeg tror, at den Mening er almindelig, at vi i høj Grad trænge til at komme til en Udvikling af vort Lands materielle Hjelpekilder og Samfærselforhold; jeg tror, at der sker betydelig Skade Nar for Nar ved, at disse Sager ligge hen. Jeg for mit Vedkommende har set bort fra den Hindring, som der tidligere har været lagt for disse Forslag, nemlig Spørgsmaalet om, hvor Pengene skulle komme fra. Jeg har over for den Strid om, hvorvidt man skulde gaa til Statslaan til Jærnbanen, absolut sagt, af Hensyn til de store Interesser, det drejede sig om, at naar vi ikke kunde faa Jærnbaner paa anden Maade end ved i alt Fald delvis at gaa til Statslaan, saa tror jeg, at